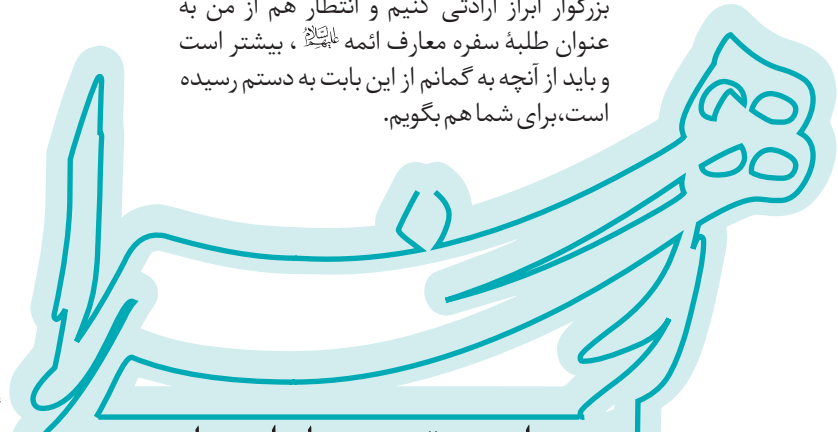

زهرا علیها السلام، نقش جاودان در تاریخ

خداوند متعال به پیامبر ما نعمت‌های زیادی داده است اما برخی از این نعمت‌ها و عطایای بزرگ خداوند متعال به پیامبر بزرگوار اختصاص دارد. البته امت هم از فضل و فیض این نعمت‌هایی که به پیامبر ارزانی شده است، متنعم می‌شود؛ مثل نعمتی که به بزرگ خانواده می‌دهند و یقیناً اهل خانواده هم از آن نعمت بهره‌مند می‌شوند. قرآن کریم برخی از نعمت‌هایی را که خداوند به پیامبر داده با «کاف خطاب» به پیامبر فرموده است. خداوند نعمت قرآن را به پیامبر داد و فرمود: «وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي...». ما به تو قرآن دادیم، آیات هفت‌گانه سوره حمد را دادیم، «اعطیناک»، به تو عطا کردیم. در قرآن، بعد از هر نعمتی که عام است و به شخصی عطا شده است، تکلیفی هم هست. این نعمت و تکلیف برای عموم است و برای پیغمبر هم همین است. برای ما فرمود: نعمت غذا دادیم، آب دادیم، گیاه دادیم، حیات دادیم. بعد هم فرمود: «كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ اشْكُرُوا...». یا امری را نهی کرده است: «كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا...»؛ یعنی این نعمت‌های مادی هم برای بخور بخور نیست! خوردن هست، اما تکلیف هم هست.

برای پیامبر هم وقتی نعمتی عنایت شده، بعد از او خواسته است که شکر نعمت بگذارد. نعمت اسلام و امت اسلام را داده است: «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا» «فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ...». یک نعمت دیگر هم به پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله عطا شده که یک سوره به آن تخصیص داده است. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ» ما این کوثر را به تو دادیم. کوثر به کس دیگری داده نشده است. اصل کوثر مال توست، اما فضل کوثر مال امت توست. در مورد «فضل» هم که دوستان خودشان اهل ادب‌اند و می‌دانند، «فضل» یعنی آبی که از کاسه لبریز می‌شود. می‌گویند فلانی فاضل است؛ یعنی دانش او نه تنها کفایت خودش را می‌کند بلکه به دیگران هم می‌رسد. پس فضل یعنی سرریز، سرازیر شده. بله، ما به تو کوثر را دادیم، اما سرریز آن مال امت تو است. کوثر چیست؟ سوره کوثر در قرآن، یک سوره فرد است. یعنی تمامی کلیدواژه‌های اصلی آن یک‌بار در قرآن به کار رفته‌اند. «أَعْطَيْنَاكَ، كُوثَرَ، فَصَلِّ لِرَبِّكَ، وَ انْحَرْ، شَانِئَكَ، أَبْتَرُ» یک‌بار گفته شده است و تکراری در قرآن ندارد. واژگان اصلی این سوره تنها یک‌بار در قرآن آمده‌اند. شاید دلیل آن این باشد که در بین چهارده معصوم علیهم السلام یک زهرا علیها السلام بیشتر نیست. کوثر یعنی چه؟ کوثر به لحاظ لغوی یعنی

رسم ادب اقتضا می‌کند در خجسته زادروز حضرت فاطمه زهرا علیها السلام، به ساحت آن بانوی بزرگوار ابراز ارادتی کنیم و انتظار هم از من به عنوان طلبه سفره معارف ائمه علیهم السلام، بیشتر است و باید از آنچه به گمانم از این بابت به دستم رسیده است، برای شما هم بگویم.

زهرا علیها السلام نقش جاودان در تاریخ

گزیده‌ای از سخنان حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر محی‌الدین محمدیان

در نشست هم‌اندیشی سردبیران مجلات رشد / تنکابن، بهار ۱۳۹۳

آنچه فراوان است. به خیر کثیر و خوبی زیاد کوثر، می‌گویند. دوم اینکه نام حوضی در بهشت است که گفته‌اند در سفیدی از برف سفیدتر، در شیرینی از عسل شیرین‌تر و در خنکی از برف خنک‌تر. هر کس خود را در آن بشوید، آلوده نمی‌شود، هر کس از آن آب بنوشد، تشنه نمی‌شود و همه این‌ها تعریفی است که در منابع روایی ما از کوثر وجود دارد. کوثر یک تأویل معنایی هم شده و یکی از القاب و نام‌های زهرای مرضیه است و می‌گویند این سوره به همان نام است. زهرای مرضیه نام‌های زیادی دارد که فاطمه، طاهره، زکبه، تقیه از آن جمله‌اند. یکی از این اسامی هم کوثر است. «إِنَّا أُعْطَيْنَاكَ الْكُوْثَرَ» ما به تو کوثر و خیر کثیر دادیم. خیر کثیر می‌تواند چه چیزی باشد؟ قرآن کریم می‌فرماید: «وَمِنْ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَدْرُؤُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ»؛ به هر کس حکمت بدهیم، به او خیر کثیر داده‌ایم. اگر کوثر خیر کثیر است، یعنی ما به تو حکمت داده‌ایم. همان پیامبری که حکمت دارد. «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ»؛ یعنی فضل او به سوی مردم سرازیر می‌شود. خیر کثیر دادیم، بله، همین‌گونه است. نسل پیامبر، تکثر این نسل و امتداد آن از همین کوثر است. خود زهرا عليها السلام هم کوثر است. حالا ببینید اگر به قول امروزی‌ها، این‌ها را در کنار هم و به صورت اینفوگراف رسم کنیم، حاصل چه می‌شود؟ به روایت همین آیات، فاطمه حکمت، خیر کثیر، کوثر است و در مقابل، آن کتاب هم حکمت است. نتیجه این است که خداوند این پیوستگی‌ها را به پیامبر و فاطمه داده است که هر کس از اندیشه فاطمی بنوشد، تشنه معارف دیگران نمی‌شود. هر کس جانش را با کوثر جاری و زلال فاطمه بشوید، آلوده نمی‌شود. حلاوت کلامش چون عسل شیرین و گواراست و این منشور نورانی همین‌طور ادامه دارد و می‌شود ساعت‌ها از آن سخن گفت.

خداوند بزرگ این نعمت بزرگ را به پیامبر صلی الله علیه و آله داده است و هر چه نعمت بزرگ‌تر باشد، شکرش هم باید بیشتر و بزرگ‌تر باشد. لذا می‌فرماید: «فَصَلِّ لِرَبِّكَ!» نماز، جامع‌ترین و زیباترین ذکر الهی است، می‌فرماید: «فَصَلِّ لِرَبِّكَ» چون خداوند این نعمت بزرگ را داده است، پس ابتدا باید از خالق مهربان تشکر کرد. اما عطایی است که برای مردم هم سرازیر می‌شود. وانحر! قربانی کن. شتر قربانی کن تا آثار مادی آن به مردم هم برسد. قربانی هم سطح و اندازه دارد. قربانی برخی از مردمان از مرغ بالاتر نمی‌پرد. در حالی که آنچه قربانی می‌شود، باید هم صاحبش تقی باشد و هم قربانی برای خدا باشد. دعوای هابیل و قابیل هم همین بود. هابیل

آنچه را بهترین بود برای خدا آورد و قربانی کرد، اما قابیل چند گندم خشکیده آورد و گفت: این هم قربانی من در راه خداوند است. برخی حاجیان ما هم در برخی سفرها، ساعات آخر به منی و قربانگاه می‌روند تا بتوانند قربانی لاغر کم قیمتی گیر بیاورند و از نگاه خودشان آن را برای خدای کعبه قربانی کنند. در حالی که اسلام این را توصیه نمی‌کند و می‌گوید: قربانی باید سالم، زیبا و کامل باشد. این درست که می‌توان بز هم قربانی کرد اما توصیه این است که اگر می‌توانی شتر قربانی کن. لذا می‌گوید قربانی معیوب مورد قبول نیست.

اینجا هم می‌فرماید: حالا که می‌خواهی به شکرانه این نعمت برای خدا قربانی کنی، وانحر! شتر قربانی کن. و یا اینکه وانحر؛ یعنی دنیا را در قبال زهرا عليها السلام پشت سر بینداز! به حالت ابتدای نماز که دست‌ها را محاذات گوش و یا گردن می‌آوریم هم «نحر» می‌گویند. در این معنا هم یعنی وقتی زهرا را دارم، چه غم که این دنیای مادی را نداشته باشم. خیلی‌ها می‌خواستند پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله باشد، اما خدا زهرا عليها السلام را داد تا پیامبر باشد و نسلش بماند. خیلی‌ها می‌خواستند پیامبر از بین برود اما خدا خواست که این پیام بماند. لذا می‌فرماید: «إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ»؛ همانا بدخواه تو، ابتر است، دم بریده است و طرح و نقشه اش، نقش بر آب خواهد شد.

پس زهرا عليها السلام چنین وجود شریفی است اگر بخواهیم امروز جشن بگیریم جا دارد، اما شادمانی ما آن وقت مکرر در مکرر است و مداومت خواهد داشت که ما شیعه واقعی زهرا عليها السلام باشیم، نه شیفته دیگران.

اثر شیعه زهرا بودن ماندگار است و در مقابل شیفته اندیشه دیگران بودن، گذرا و بی‌اثر. او را باید الگو قرار دهیم، ببینیم، فهم کنیم و به سیره او عمل نماییم تا رستگار شویم.

این روز بر شما و ما مبارک باشد. زهرا عليها السلام یک نقش جاودان در تاریخ است و با بودن زهرا و نقش زهرا، همه نقشه‌های باطل دیگران بر آب است.

هر کس از اندیشه فاطمی بنوشد، تشنه معارف دیگران نمی‌شود. هر کس جانش را با کوثر جاری و زلال فاطمه بشوید، آلوده نمی‌شود